

بعد از به بهره‌برداری رسیدن چاه، دکل ترخیص شده و اقدام به آماده‌سازی تجهیزات برای خواباندن دکل می‌شود. پس از انجام کارهای مقدماتی (Tear down)، Driver Box دکل پایین آورده می‌شوند. روز قبل از حادثه نسبت به باز کردن اجزا و متعلقات ماشین‌آلات و تجهیزات دکل اقدام می‌شود. ابتدا تاج دکل باز شده و جدا سازی قطعات تا قاب های زیرین دکل ادامه پیدا می‌کند. روز حادثه در ادامه عملیات جداسازی دکل، قاب‌های زیرین دکل Bottom section و Lower section به صورت یک تکه از محل اتصال به سکوی حفاری جدا می‌شود و در محوطه دستگاه حفاری بر روی زمین قرار داده می‌شود. همزمان در سمت دیگر افراد شروع به جدا کردن قاب های دکل می‌نمایند. رئیس دستگاه به دو نفر از کارکنان دستور می‌دهد که جهت دو تکه کردن قاب‌های مذکور اقدام به باز کردن پیچ‌های مربوطه نمایند. کارکنان ابتدا پیچ‌های قسمت پایین قاب‌های مذکور که روی زمین بر روی پهلو قرار گرفته بودند را باز می‌نمایند. سپس یکی از آنها (متوفی) روی بشکه‌ای قرار می‌گیرد تا با استفاده از آچار و چکش، پیچ‌های بالایی را که در ارتفاع ۲/۹ متری از زمین قرار گرفته بودند باز نماید. نفر دوم بر روی نردبان در ضلع مقابل وی قرار گرفته و با طناب آچار را مهار می‌کند. بعد از باز کردن ۳ تا از ۶ پیچ قسمت بالایی، قاب واژگون شده و به روی نفر اول سقوط می‌کند. با استفاده از جرثقیل، قاب سقوط کرده از روی وی برداشته شده که متأسفانه بر اساس اظهارات پزشک حاضر در محل هیچ نوع علائم حیاتی در ایشان مشاهده نمی‌شود.

آیا می‌دانستید؟

بعد از کامل شدن چاه و شروع بهره‌برداری از آن، دکل‌ها برای حفاری در مکان دیگر انتقال داده می‌شوند. جابجایی دکل یکی از حساس‌ترین فعالیت‌ها در عملیات حفاری می‌باشد که شامل فعالیت‌های خواباندن دکل (Rig-down) انتقال (Transportation) و برپایی دکل (Rig-up) می‌باشد. بعد از اینکه چاه کامل شد دکل ترخیص می‌شود سپس دکل خوابانیده شده، تجهیزات آن جدا شده و با استفاده از ماشین‌های سنگین به محل جدید انتقال داده می‌شود.

شما چه کاری می‌توانید انجام دهید؟

- نظارت دقیق رئیس دستگاه حفاری و سرگروه جابجایی بر اجرای اصول و مقررات ایمنی و حصول اطمینان از رعایت دقیق آن‌ها به منظور پیشگیری از هرگونه خطرات و حوادث احتمالی
- وجود دستورالعمل‌ها و روش‌های اجرایی به ویژه دستورالعمل‌های روش برچیدن و جابجایی دکل و قرار دادن آن‌ها در دسترس کلیه کارکنان و سرپرستان مربوطه جهت آگاهی کارکنان زیرمجموعه خود و نظارت بر اجرای مؤثر آن
- برگزاری جلسه‌ی ایمنی قبل از شروع کار به منظور آگاهی دادن به کارکنان در مورد خطرات مرتبط با کار
- بررسی صلاحیت و افزایش دانش سرپرست گروه جداسازی و جابجایی
- برگزاری آموزش‌های مرتبط برای کارهای پر ریسک برچیدن و جابجایی دکل‌های حفاری برای سرپرستان و کارکنان
- انجام ارزیابی ریسک برای فعالیت‌های جداسازی و جابجایی
- نظارت مستقیم مسئول HSE بر انجام فعالیت‌های پر خطر و اطمینان از فراهم بودن تجهیزات ایمن مرتبط با کار

تعجیل در کار و اعتماد بیش از حد به تجربیات اشتباه گذشته که به نحوی بدون حادثه بوده است می‌تواند به حوادث با شدت بیشتر منجر شود.